

Сарајево, 29.06.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 22.06.2020.- 26.06.2020.**

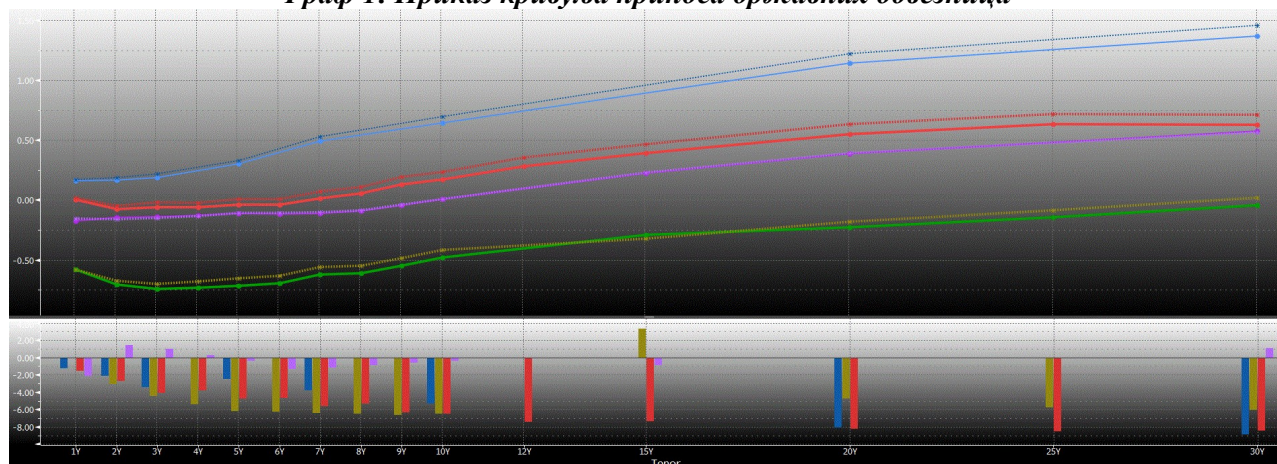
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	19.6.20	-	26.6.20		19.6.20	-	26.6.20		19.6.20	-	26.6.20		19.6.20	-	26.6.20	
2 године	-0,67	-	-0,70	↘	0,19	-	0,17	↘	-0,04	-	-0,07	↘	-0,14	-	-0,12	↗
5 година	-0,65	-	-0,71	↘	0,33	-	0,30	↘	0,01	-	-0,04	↘	-0,10	-	-0,10	→
10 година	-0,42	-	-0,48	↘	0,69	-	0,64	↘	0,24	-	0,17	↘	0,02	-	0,01	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubbilove

Доспијеће	Приноси		
	19.6.20	-	26.6.20
3 мјесеца	-0,528	-	-0,531
6 мјесеци	-0,562	-	-0,568
1 година	-0,557	-	-0,543

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 26.06.2020. године (пуне линије) и 19.06.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ММФ је објавио нове прогнозе према којима се очекује да ће економија на глобалном нивоу забиљежити значајно јачу рецесију у овој години, као и спорији опоравак у наредној години, у поређењу с прогнозама објављеним прије само два мјесеца. У овој години се очекује пад БДП-а од 4,9% (раније очекивано -3%), док се раст БДП-а од 5,4% очекује у 2021. години (раније очекивано 5,8%).

ЕВРОЗОНА

Пад приноса обвезница еврозоне, како сигурнијих тако и периферних чланица, настављен је и током прошле седмице усљед слабијих очекивања бржег опоравка глобалне економије, посебно након песимистичних прогноза које је објавио ММФ за глобални привредни раст. Према последњим прогнозама ММФ-а БДП еврозоне би ове године могао да забиљежи пад од 10,2%, а у 2021. години раст БДП-а би могао да износи 6%. Такође, вијести о повећању броја заражених коронавирусом негативно дјелују на планове отварања економија, што утиче на повећану

потражњу за сигурнијим инвестицијама као што су државне обвезнице. ЕУ лидери су најавили одржавање самита у периоду између 17. и 18. јула како би расправљали о пакету намијењеном за опоравак економије. Упркос прилично добрим економским показатељима који су у протеклој седмици објављени за еврозону, главни економиста ЕЦБ Lane је упозорио да "солидни подаци можда нису добар показатељ колико се еврозона опоравља од најдубље економске кризе коју памтимо", смањујући очекивања раније подстакнута појединим изненађујуће dobrим подацима. Предсједница ЕЦБ Lagarde је упозорила да ће опоравак од пандемије бити суздржан те да ће трајно промијенити неке дијелове економије.

Премијер Италије Conte је изјавио да ће Италија вјероватно тражити повећање ограничења буџетског дефицита, те да се ради на плану реформи који укључује повећање инфраструктурних инвестиција, као и смањење ПДВ-а, а који би требало да буде презентован у септембру. Влада Шпаније је донијела одлуку да продужи програм за раднике који се налазе на чекању до краја септембра, чиме се осигурава да стотине хиљада радних мјеста буде сачувано, као и да ови радници још неколико мјесеци примају дио својих плата. Deutsche Bundesbank очекује да би БДП Њемачке у другом кварталу могао забиљежити пад од скоро 10%, а након што је у првом кварталу већ смањен за 2,2%. Очекује се да стимулативни пакет Владе Њемачке позитивно утиче на економски опоравак и помогне побољшању расположења међу потрошачима и компанијама, али да неће имати већег утицаја у другом кварталу. Такође, Deutsche Bundesbank очекује да стопе инфлације остану „знатно негативне“ од јула до краја текуће године због смањења стопе ПДВ-а, а да би исте поново могле забиљежити позитивне нивое у 2021. години, посебно у другој половини те године.

Прошле седмице је објављен записник с јунске сједнице ЕЦБ који је показао да званичници ове институције инсистирају да је програм куповина обвезница, који је раније у питање довела одлука Врховног суда Њемачке, најбоља алатка за стимулисање економије те да садржи осигурање против негативних ефеката (капитални кључ). У међувремену, ЕЦБ је пристала да њемачким властима дозволи увид у документе којима се доказује пропорционалност програма куповина обвезница, али се ЕЦБ неће директно укључивати у тај процес те ће Deutsche Bundesbank бити та која ће документе прослиједити званичницима у Њемачкој. Записник је показао да је међу члановима УВ ЕЦБ постајала подијељеност мишљења о питању висине износа последњег повећања хитног програма финансирања (договорен је износ од 600 милијарди EUR, али су се ставови кретали од 500 до 750 милијарди EUR), као и о питању трајања наведеног програма, али да је постојала шира сагласност да је то „најефективнија и најефикаснија алатка“ у тренутном окружењу.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	43,0	47,5	31,9
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (прелим.)	ЈУН	-15,0	-14,7	-18,8
3.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	МАЈ	8,7%	8,9%	8,2%
4.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	ЈУН	85,0	86,2	79,7
5.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	ЈУЛ	-12,0	-9,6	-18,6
6.	Индекс повјерења потрошача – Француска	ЈУН	95	97	93
7.	Индекс повјерења потрошача – Италија	ЈУН	97,5	100,6	94,3
8.	Индекс пословног повјерења – Француска	ЈУН	72	78	60
9.	Индекс економског расположења – Италија	ЈУН	-	65,4	52,7
10.	Однос дуга и БДП-а – Италија (квартално)	I квартал	-	10,8%	1,6%
11.	БДП – Холандија (квартално) финал.	I квартал	-1,7%	-1,5%	0,5%
12.	Потрошња становништва – Холандија (Г/Г)	АПР	-	-17,4%	-6,4%
13.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	МАЈ	-19,8%	-19,0%	-31,6%
14.	Стопа незапослености – Финска	МАЈ		-10,6%	8,1%

САД

Почетком прошле седмице предсједник Трамп је увјерио инвеститоре да је трговински споразум с Кином и даље актуелан, након што је раније објављено да је савјетник за трговину Наваро потврдио наводе новинара да је овај договор „завршен“. Наваро је, такође, након овог разговора изјавио да је његова изјава увелико погрешно протумачена те да нема везе с поменутиим договором с Кином. Наведено је утицало на раст оптимизма на тржишту. Ипак, вијест о рекордном повећању броја заражених у неколико држава САД је на крају седмице утицала на пад оптимизма на тржишту, као и на пад приноса америчких државних обвезница. Министар здравства САД је упозорио током протеклог викенда да се прозор за заустављање ширења заразе коронавирусом смањује. Поред тога најновије прогнозе ММФ-а указују на то да би се САД у текућој години могле суочити са знатно јачом рецесијом те да би БДП могао забиљежити пад од 8%, што је знатно веће смањење у односу на априлске прогнозе (-5,9%), док се раст БДП-а од 4,5% очекује у наредној години. Утицај на погоршање расположења на финансијским тржиштима имале су и вијести да САД разматра опцију увођења додатних тарифа на увоз одређене робе из ЕУ у вриједности 3,1 милијарду USD. Предсједник Феда из Чикага Еванс је упозорио да ће ескалација пандемије коронавируса највјероватније значајно утицати на успорење америчког привредног раста, као и на одржавање незапослености на високом нивоу, уз напомену да је ова прогноза заснована на очекивању реакција на издвојеним појединачним мјестима, док би прерано отварање могло узроковати још лошије посљедице.

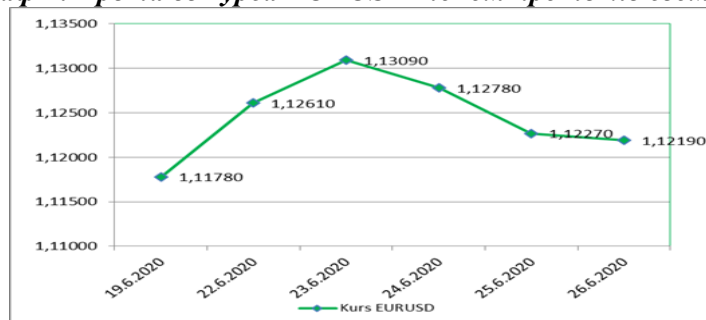
Фед је одлучио да уведе нове рестрикције за банкарски сектор након што су резултати годишњег теста на стрес показали да се одређене банке приближавају минималним капиталним захтјевима под одређеним сценаријима пандемије коронавируса. Резултати тестова на стрес подразумевају да би 34 банке могле бити суочене с губитком и до 700 милијарди USD под хипотетичким негативним сценаријима, у којима би незапосленост остала висока и економија САД не би биљежила брз опоравак од рецесије изазване паднемијом.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс економске активности (Фед Чикаго) МАЈ	-10,0	2,61	-17,89
2.	Продаја постојећих кућа (у милионима) МАЈ	4,09	3,91	4,33
3.	Продаја нових кућа МАЈ	640.000	676.000	580.000
4.	PMI композитни индекс (прелим.) ЈУН	-	46,8	37,0
5.	Захтјеви за хипотекарне кредите 19. ЈУН		-8,7%	8,0%
6.	БДП (Г/Г) 3. прелим. податак I квартал	-5,0%	-5,0%	2,1%
7.	Иницијални захјеви због незапослености (у милионима) 20. ЈУН	1,32	1,48	1,54
8.	Контин. захтјеви због незапослености (у милионима) 13. ЈУН	20,0	19,52	20,29
9.	Поруџбине трајних добара (прелим.) МАЈ	10,5%	15,8%	-18,1%
10.	РСЕ дефлатор (Г/Г) МАЈ	0,5%	0,5%	0,6%
11.	Индекс повјерења потрошача Универз. Мичиген (финал.) ЈУН	78,9	78,1	72,3

USD је депрецирао у односу на EUR те је курс ЕУРUSD забиљежио раст с нивоа од 1,1178 на ниво од 1,1219.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Гувернер БоЕ Bailey је изјавио да би ова институција прво требало да смањи биланс стања прије него повећа каматне стопе, што сигнализира значајну промјену у стратегији укидања хитних стимуланса. Биланс БоЕ је достигао скоро 700 милијарди GBP с могућношћу знато већег повећања. Његов претходник Carney је био става да ће БоЕ сачекати да каматне стопе достигну ниво од 1,5% прије него смањи учешће активе. Иако је мало вјероватно да ће у скорој будућности БоЕ одлучити да врши продају купљених обвезница, након што је прошле седмице донијела одлуку о повећању програма куповина за 100 милијарди GBP, Bailey је изјавио да не жели да држање већег износа државног дуга постане трајно.

Након објављених позитивних PMI података за Велику Британију, главни економиста IHS Markita Williamson је изјавио да јунски подаци представљају додатни сигнал да постоји вјероватноћа да се економија Велике Британије врати у фазу раста у трећем кварталу, посебно узимајући у обзир план даљег укидања мјера рестрикиција од 4. јула. Ипак, неизвјесност око дугорочног опоравка и даље остаје висока, што поред економских фактора зависи и од неизвјесности Брегзита, а који и даље могу негативно да утичу на цјелокупну економију. IHS Markit очекује да би БДП у овој години могао бити 12% испод нивоа забиљеженог у 2019. години, а опоравак за само 5% се очекује у 2021. години, што је знатно слабије темпо од онога што БоЕ предвиђа. Премијер Johnson је најавио да ће у јулу бити видљиве драматичне промјене везано за повлачење мјера уведених због пандемије, а које су на снази од марта, с циљем спасавања економије. Укупно је 9,2 милиона радника већ користило шему „на чекању“, што је нешто мање од трећине радне снаге. Крајем прошле седмице министар финансија Sunak је изјавио да ће бити постављени „изузетно високи“ стандарди за компаније које буду тражиле помоћ од државе, тј. средства пореских обвезника у вријеме пандемије. Изјава Sunaka долази као упозорење великим компанијама да ће наићи на потешкоће да осигурају финансирање код државе те да ће се прије тога морати обратити својим акционарима и новим инвеститорима. Влада је до сада компанијама осигурала око 40 милијарди GBP у кредитима те 11 милијарди GBP за подршку платама радника.

Главни преговарач за Брегзит испред ЕУ Michael Barnier је критиковао неспремност Велике Британије да се озбиљније ангажује у преговорима. Такође, Брисел захтијева од Велике Британије да објави политику државне помоћи након Брегзита, јер би недостатак јавног плана домаћег режима субвенција могао кочити будуће разговоре између двије стране.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.)	ЈУН	45,0	50,1
2.	PMI индекс услужног сектора (прелим.)	ЈУН	40,0	47,0
3.	PMI композитни индекс (прелим.)	ЈУН	41,2	47,6
4.	СВИ индекс малопродаје	ЈУН	-38	-37
				-50

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,90519 на ниво од 0,90948, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2350 на ниво од 1,2336.

ЈАПАН

Званични Токио је почетком седмице Великој Британији дао само шест седмица да постигну пост-Брегзит договор, стављајући владу премијера Johnsona под притисак да договори један од најбржих трговинских преговора у историји, а први у Британији у више од 40 година.

Министар финансија Асо је изјавио да Јапан остаје при циљу да до 2025. године врати буџет у суфицит, иако ова већ дубоко задужена Влада повећава потрошњу како би ублажила ефекте изазване избијањем пандемије. На питање о недавној одлуци агенције за додјелу кредитног рејтинга S&P да смањи изгледе рејтинга Јапана на „стабилан“ с „позитиван“ Асо је одговорио да би Јапан могао избјећи смањење рејтинга уколико обећани стимуланси оживе економију и обнове поврате.

Неколико званичника БоЈ је указало на флексибилност алатки ове централне банке везано за могуће додатне стимулативне мјере, што указује на то да мјере које су подузете у марту и априлу можда нису коначне. Ова вијест долази након податка да Јапан, такође, биљежи раст заражених коронавирусом. Гувернер БоЈ Курода је изјавио да је јапанска привреда била у изузетно тешкој ситуацији те да ће у другом кварталу вјероватно забиљежити значајну контракцију. Курода је додао да у овом тренутку нису видјели потребу за даљим спуштањем цијеле криве приноса, али да ће и то учинити уколико буде потребно. Курода је изјавио да је "опрезно оптимистичан" да ће се јапанска привреда постепено опорављати од друге половине ове године, а затим треба настојати да се постигне циљ инфлације од 2%, што је мало вјероватно да ће се остварити у кратком року.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни Период
1.	PMI индекс прерађивачког сектора (прелим.)	ЈУН	-	37,8	38,4
2.	PMI индекс услужног сектора (прелим.)	ЈУН	-	42,3	26,5
3.	PMI композитни индекс (прелим.)	ЈУН	-	37,9	27,8
4.	Поруцбине машинских алата (Г/Г) финал.	МАЈ	-52,8%	-52,8%	-48,3%
5.	Водећи индекс (финал.)	АПР	76,2	77,7	85,1
6.	Коинцидирајући индекс (финал.)	АПР	81,5	80,1	88,8
7.	Индекс свих индустријских активности	АПР	-6,5%	-6,4%	-3,4%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 119,46 на ниво од 120,28. JPY је депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 106,87 на ниво од 107,22.

НАФТА И ЗЛАТО

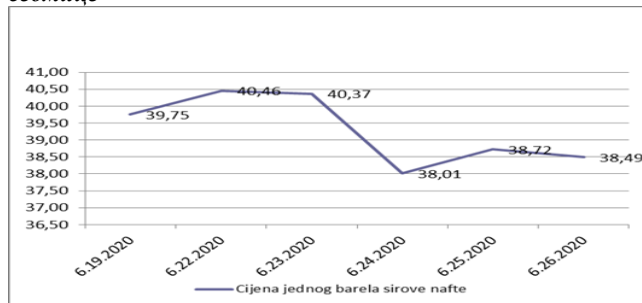
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 39,75 USD (35,56 EUR).

Цијена нафте је почетком прошле седмице наставила да биљежи раст те је први пут од почетка марта успјела да пробије ниво од 40 USD по једном барелу. Наведени раст цијене је протумачен као сигнал да тржишта врше прилагођавања услед почетка смањења производње које је најавио ОПЕКС+ и постепеног повећања потражње за овим енергентом. Русија је саопштила да очекују да би у јулу могло доћи до благог мањка понуде нафте, али је упозорила и да би за опоравак потрошње овог енергента могло бити потребно и до 3 године.

Израженији пад цијене нафте од скоро 6% на дневном нивоу забиљежен је средином протекле седмице, након што је ЕИА објавила да су залихе нафте у САД у седмици раније повећане за 1,4 милиона барела на укупно 540,7 милиона барела, што је већ трећа седмица да исте биљеже раст. Иако се цијена овог енергента привремено опоравила већ наредног дана, вијест о рекордном броју обољелих коронавирусом у САД је негативно утицала на изгледе потражње за нафтом. Ипак, већи пад цијене нафте је био ограничен објавом вијести да се током слједећег мјесеца очекује значајан пад извоза нафте из три главне извозне луке у Русији.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 38,49 USD (34,31 EUR). На седмичном нивоу цијена нафте је смањена за 3,17%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.743,87 USD (1.560,09 EUR).

Почетком седмице цијена злата је повећана на највећи ниво од октобра 2012. године, а раст цијене је настављен до краја седмице. Највећи утицај на наставак раста цијене злата имале су вијести о значајнијем расту броја заражених коронавирусом у неким земљама, што негативно дјелује на изгледе брзог глобалног економског опоравка. До благе корекције цијене је дошло у четвртак, али је већ у петак цијена злата поново забиљежила раст након вијести о наглom повећању броја заражених у САД, али и о повећању броја на глобалном нивоу. Ниво цијене од 1.760 USD по једној финој унци злата је пробијен већ у уторак, када је највећи свјетски фонд за трговину златом SPDR Gold Trust објавио податак да је имовина којом се тргује, протеклог понедјељка, повећана за 0,58% на укупно 1.166,04 тоне, што представља највећи ниво забиљежен од априла 2013. године. Већи раст цијене овог племенитог метала је био ограничен песимистичним новим прогнозама ММФ-а, према којима се очекује да ће економија на глобалном нивоу у овој години забиљежити значајно јачу рецесију, као и спорији опоравак у наредној години, у поређењу с прогнозама објављеним прије само два мјесеца.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.771,29 USD (1.578,83 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је повећана за 1,57%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

